

DEBATA OKSFORDZKA – ZASADY

1. **Debata ma na celu naukę argumentacji** na rzecz, jak również uczy „zbijać” argumenty strony przeciwnej. Jednocześnie odbywa się to w **sposób widowiskowy**.
2. Debata toczy się pomiędzy **dwoma zespołami**, zespołem **Propozycji** oraz **Opozycji**. Debata toczy się **wokół tezy, która jest zawsze zdaniem twierdzącym**. Propozycja stara się argumentować na rzecz tezy, Opozycja próbuje tezę obalić.
3. Debata toczy się w **sposób uporządkowany**. Każdy mówca ma **ściśle określony czas** na wypowiedź oraz ściśle określone zadania:
 - Debata składa się z **trzech rund, podsumowania stanowisk i głosowania**;
 - **W pierwszej rundzie** strony występują **naprzemiennie prezentując swoje stanowiska** (każdy przedstawiciel strony zabiera głos);
 - **Czas każdego z mówców** w ramach jednej rundy jest ograniczony do **5 minut** (przy trzech osobach w zespole) **lub 4 minut** (przy czterech osobach w zespole);
 - **Jako pierwszy głos zabiera mówca broniący tezy**;
 - **Pierwsze wystąpienia bronią stanowiska drużyny** (przy czym pierwszy głos daje ogólny zarys argumentacji, kolejne zaś rozwijają szczegółowo wybrane wątki), **następne w kolejności głosy zbijają argumenty przeciwnika**;
 - Zwolennicy tezy (propozycja) definiują problem, opozycja może go potem redefiniować;
 - **Po 30 sekundach od rozpoczęcia mowy i na 30 sekund przed zakończeniem czasu mówcy, każdy będący na sali (poza marszałkiem) ma prawo zgłosić chęć zadania pytania do mówcy lub wygłoszenia informacji** (patrz dalej);
 - **W drugiej rundzie** strony przygotowują **po 3 pytania do drugiej strony**;
 - **Strony występują naprzemiennie** (1 pytanie - 1 odpowiedź => zmiana ról). **Strona ma 30 sek. na przygotowanie pytania, druga strona ma 1 min. na zespołowe uzgodnienie odpowiedzi i 1 min. na odpowiedź**;
 - **W trakcie odpowiedzi każdy będący na sali (poza marszałkiem) ma prawo zgłosić chęć zadania pytania do mówcy lub wygłoszenia informacji** (patrz dalej);
 - **Trzecia runda** przeznaczona jest wyłącznie na pytania i informacje publiczności. Każdy ma prawo zadać pytanie lub zgłosić informację kierując ją do dowolnej strony debaty. Strony odpowiadają na pytania (30 sek. na zadanie pytania, 30 sek. na odpowiedź);
 - **Po trzeciej rundzie strony mają 3 min. na przygotowanie podsumowania stanowiska oraz apelu do publiczności oraz 1 minutę na jego wygłoszenie**.
 - Po zamknięciu debaty **publiczność w głosowaniu tajnym, podejmuje decyzję o tym, kto jest zwycięzcą**;
 - **Nad przebiegiem debaty czuwa marszałek**;
 - **Publiczność wita i żegna każdego mówcę i przy każdym wystąpieniu brawami** (zarówno w trakcie pierwszego przedstawiania mówcy przez marszałka, jak i w odniesieniu do każdej wypowiedzi mówcy).
4. **W pierwszej i drugiej rundzie, każda osoba obecna na sali (zarówno przedstawiciel publiczności jak i strony przeciwnej) może zadawać Pytania lub wygłaszać Informacje w trakcie wypowiedzi mówców**. Aby dokonać takiego wtrącenia (Pytanie, Informacja) należy podnieść rękę (lub wstać) i powiedzieć „Pytanie” lub „Informacja” i czekać na udzielenie głosu przez Mówcę. Jeżeli Mówca nie udzieli głosu, osoba dokonująca wtrącenia musi po 10 sekundach opuścić rękę (lub usiąść). Usiąść należy

również, gdy Mówca stwierdzi lub pokaże, że nie chce przyjąć Wtrącenia. Dzieje się to w następujący sposób: przedstawiciel publiczności lub strony przeciwnej unosi rękę (lub wstaje) i informuje - "Pytanie" albo "Informacja", mówca może udzielić głosu pytającemu (mówiąc "Proszę") lub nie (mówiąc "Dziękuję"). **Wtrącenia nie powinny przemieniać się w wymianę zdań** – odpowiedziawszy na zastrzeżenie polemisty mówca kontynuuje swoje wystąpienie. Pytający może co najwyżej zgłosić kolejne Pytanie lub Informację, ale mówca musi mu ponownie udzielić głosu. **Wtrącenia powinny być krótkie (np. jednozdaniowe) i konkretne. W pierwszej rundzie, wtrąceń NIE MOŻNA zgłaszać w trakcie pierwszych i ostatnich 30 sekund wygłaszania mowy** (moment, od którego i do którego można zgłaszać wtrącenia zostanie zasygnalizowany przez Marszałka). **W czasie rundy drugiej, pytania i informacje można zgłaszać przez cały czas trwania wypowiedzi mówcy. Trzecia runda w całości przeznaczona jest na pytania i informacje wyłącznie od publiczności. W trakcie odpowiedzi mówców nie można zgłaszać pytań ani informacji. Również w czasie podsumowania stanowisk nie można zgłaszać wtrąceń** (Pytań i Informacji).

5. Uczestnicy debaty zwracają się do siebie per "Pani, Panie", każda z wypowiedzi powinna zacząć się od grzecznościowego zwrotu w kierunku marszałka i publiczności np. "Panie Marszałku (Pani Marszałek), Szanowna Publiczności..."

6. Zwycięzcę pojedynku wskazuje publiczność. Należy podkreślić, że nie głosuje się „za” lub „przeciw” tezie, a jedynie bierze się pod uwagę jakość argumentacji stron, retorykę, umiejętności przekonywania, kulturę dyskusji, sposób traktowania rywali, publiczności itp.

7. Rolą marszałka debaty jest:

- Powitanie stron i publiczności, przedstawienie z imienia i nazwiska po kolei każdego członka Propozycji i Opozycji, wprowadzenie do debaty, dokładne (!) przypomnienie (odczytanie) reguł, wyznaczanie kolejnych mówców, udzielanie głosu, kontrolowanie czasu, dbanie o porządek i przestrzeganie zasad debaty (podobnie jak marszałek Sejmu), zachowanie neutralności wobec tematu w czasie debaty, bezstronności wobec uczestników (równe traktowanie stron), niekomentowanie zachowań i wypowiedzi stron (o ile są zgodne z regulaminem);
- Informowanie uczestników debaty o czasie, jaki pozostał do końca wypowiedzi mówcy (np. 4.30, 4.00, 3.30, 3.00, 2.30, 2.00, 1.30, 1.00, 0.30 itp.; napisy na karteczkach marszałek otrzyma od prowadzącego zajęcia). Pokazywanie na bieżąco mówcom oraz publiczności karteczek z czasem, jaki pozostał do końca ich wypowiedzi;
- Przedstawianie za każdym razem każdego mówcy z imienia i nazwiska wraz ze wskazaniem, czy mówca reprezentuje Propozycję czy Opozycję (również w razie kolejnego wystąpienia mówcy, który już wcześniej zabierał głos);
- Sygnalizowanie za pomocą dzwonka (otrzymanego od prowadzącego lub przyniesionego) po pierwszych 30 sekundach i na 30 sekund przed końcem wypowiedzi każdego mówcy, że od danego momentu można zadawać Pytania lub wtrącać Informacje (lub, że od danego momentu już nie można zgłaszać wtrąceń) - dotyczy pierwszej rundy;
- W skrajnych przypadkach odbieranie głosu mówcom (po przekroczeniu czasu na wypowiedź), a nawet usunięcie z sali dyskutanta, który narusza przyjęte formy grzecznościowe. Nie należy jednak przekraczać swoich uprawnień w tym zakresie, tj. interwencja musi być rzeczywiście uzasadniona.